

TĂNG CƯỜNG BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC CHO ĐỘI NGŨ CÁN BỘ ĐƠN VỊ QUẢN LÝ HỌC VIÊN CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI HIỆN NAY

VŨ VĂN HIẾU (*)

Tóm tắt: Quản lý học viên là nhiệm vụ quan trọng của công tác giáo dục, đào tạo trong nhà trường quân đội, đặt dưới sự lãnh đạo của cấp ủy đảng cùng cấp, sự điều hành của người chỉ huy và sự hướng dẫn của cơ quan nghiệp vụ cấp trên, có vai trò quan trọng, quyết định đến chất lượng và hiệu quả thực hiện nhiệm vụ của đơn vị và từng học viên. Do đó, việc tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên có ý nghĩa rất quan trọng, nhằm nâng cao trình độ chuyên môn, kiến thức quản lý, kỹ năng và phương pháp công tác để thực hiện tốt chức trách, nhiệm vụ được giao.

Từ khóa: Bồi dưỡng năng lực; cán bộ đơn vị; nhà trường quân đội; quản lý học viên.

Abstract: Student management is an important task of education and training in military schools, which is placed under the leadership of the party committee at respective levels, the command of the leaders and the guidance of specialized agencies. It plays an important role in determining the quality and performance of the tasks of the division and individual students. Therefore, strengthening training and capacity building operations to improve the qualifications of student management staffs is a crucial task in order to improve their professional qualifications, management knowledge, skills and working methods to properly perform their assigned responsibilities and tasks.

Keywords: Capacity building; officers; military school; student management.

Ngày nhận bài: 15/12/2023   Ngày biên tập: 25/01/2024   Ngày duyệt đăng: 22/02/2024

Cán bộ quản lý học viên là một bộ phận hợp thành đội ngũ cán bộ, giảng viên của các học viện, nhà trường quân đội; là người trực tiếp lãnh đạo, quản lý, chỉ huy, giáo dục, rèn luyện học viên theo mục tiêu đào tạo. Vì vậy, đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên các nhà trường quân đội đòi hỏi phải có đủ phẩm chất, năng lực toàn diện, nhất là năng lực quản lý đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ công tác quản lý học viên trong điều kiện hiện nay. Nhận thức rõ vị trí, tầm quan trọng của cán bộ quản lý học viên, những năm qua cấp ủy, cơ quan chức năng và các đơn vị quản lý học viên trong các nhà trường quân đội luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý các cấp, đặc biệt là bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên.

1. Công tác bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên đáp ứng mục tiêu, yêu cầu giáo dục, đào tạo các nhà trường quân đội thời gian qua

Bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên các nhà trường quân đội là tổng thể những hoạt động có mục đích, có tổ chức với những chủ trương, nội dung, biện pháp của chủ thể và các lực lượng nhằm củng cố, bổ sung, phát triển, hoàn thiện tri thức, kỹ năng, phương pháp công tác và nâng cao trình độ tổ chức, chỉ huy bảo đảm cho đội ngũ cán bộ quản lý học viên hoàn thành chức trách, nhiệm vụ được giao. Quán triệt sâu sắc quan điểm của Đảng, Quân ủy Trung ương và Bộ Quốc phòng, các nhà trường quân đội, các cấp ủy đảng đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên đến nay cơ bản bảo đảm được về số lượng, chất lượng và đồng bộ về cơ cấu; đã chú trọng nâng cao bản lĩnh

(*) *ThS; Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng*

Giảng viên Khoa Tên lửa - Pháo tàu, Học viện Hải quân hướng dẫn học viên tại phòng học chuyên dùng. Ảnh: Anh Mão

chính trị, phẩm chất nghề nghiệp, đạo đức cách mạng; chăm lo đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ, năng lực, kỹ năng và phương pháp quản lý, góp phần xây dựng các nhà trường quân đội vững mạnh toàn diện. Với phương châm: “Xây dựng, phát triển đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục bảo đảm đủ số lượng, có cơ cấu, độ tuổi phù hợp, có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức tốt, tinh thần trách nhiệm, kiến thức, năng lực chuyên môn, phương pháp sư phạm...”⁽¹⁾.

Vận dụng linh hoạt các hình thức và phương pháp bồi dưỡng, kết hợp giữa tổ chức lớp học, lớp tập huấn tập trung với việc tiến hành bồi dưỡng thường xuyên qua quá trình thực hiện nhiệm vụ hàng ngày ở đơn vị như: giao ban, hội họp, tổng kết, rút kinh nghiệm, bình xét của các tổ chức. Bên cạnh đó, một số cấp ủy đảng, tổ chức chỉ huy đã chú trọng bồi dưỡng riêng cho những cán bộ quản lý học viên còn hạn chế, yếu kém ở những khâu, những mặt nhất định. Hình thức tổ chức bồi dưỡng của các chủ thể được tiến hành đồng bộ từ cấp nhà trường đến cấp hệ, tiểu đoàn, bảo đảm luôn có sự lãnh đạo chỉ huy, quản lý chặt chẽ, khoa học. Nghị quyết số 109-NQ/QUTW ngày 11/02/2019 của Quân ủy Trung ương đã đánh giá: “Tuyệt đại đa số cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng,

tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc, Nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa, có phẩm chất đạo đức, ý thức tổ chức kỷ luật tốt, lối sống lành mạnh, tinh thần trách nhiệm cao, đoàn kết khắc phục khó khăn hoàn thành nhiệm vụ trong mọi tình huống, thực sự là lực lượng nòng cốt của Quân đội nhân dân Việt Nam”⁽²⁾.

Tuy nhiên, bên cạnh những ưu điểm và kết quả đạt được, năng lực quản lý của đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên các nhà trường quân đội còn bộc lộ một số hạn chế như: các chủ thể, lực lượng về bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên có mặt còn hạn chế, bất cập: “Nhận thức, trách nhiệm và năng lực của cấp ủy, chỉ huy, cán bộ một số cơ quan, đơn vị nhà trường chưa ngang tầm với yêu cầu nhiệm vụ”⁽³⁾. Thực hiện nội dung bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên ở một số nhà trường chưa gắn với chức trách, nhiệm vụ của họ, chưa gắn với chức trách, nhiệm vụ của cán bộ; một số chương trình đào tạo chưa tích hợp, chưa gắn với yêu cầu sử dụng cán bộ theo hướng linh hoạt sau khi ra trường...; năng lực của một số cán bộ đơn vị quản lý học viên có mặt chưa đáp ứng được yêu cầu, chức trách, nhiệm vụ và mục tiêu yêu cầu đào tạo của nhà trường và quân đội. Những hạn chế này

đã ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng bồi dưỡng năng lực đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên cũng như uy tín, vị thế của các nhà trường quân đội.

Hiện nay, trước tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, sự chống phá của các thế lực thù địch, mặt trái của nền kinh tế thị trường; yêu cầu nhiệm vụ giáo dục, đào tạo, yêu cầu nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa đòi hỏi đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên các nhà trường phải có đầy đủ phẩm chất, năng lực toàn diện, nhất là năng lực quản lý đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ công tác quản lý học viên trong điều kiện mới. Từ yêu cầu nhiệm vụ xây dựng, chỉnh đốn Đảng, cụ thể là tiếp tục triển khai thực hiện hiệu quả Kết luận số 21-KL/TW ngày 25/10/2021 của Ban Chấp hành Trung ương về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; Nghị quyết số 1657-NQ/QUTW ngày 20/12/2022 của Quân ủy Trung ương về đổi mới công tác giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng Quân đội trong tình hình mới... đổi mới công tác bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên các nhà trường quân đội là yêu cầu cấp thiết, để phát huy vai trò của đội ngũ này vào việc quản lý, giáo dục, rèn luyện sĩ quan tương lai cho Quân đội.

2. Một số giải pháp bồi dưỡng nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên

Một là, nâng cao nhận thức trách nhiệm của cấp ủy đảng, chỉ huy các cấp và các khoa giáo viên tham gia bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên các nhà trường quân đội hiện nay.

Đối với cấp ủy đảng các cấp: đảng ủy các nhà trường cần lãnh đạo thực hiện tốt công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò của đội ngũ cán bộ quản lý học viên cho các tổ chức, lực lượng và mọi người trong nhà trường thông qua các hình thức giáo dục như sinh hoạt các tổ chức; học tập chính trị; nêu gương những việc tốt, cá nhân điển hình tiên tiến trong đội ngũ cán bộ quản lý học viên. Đặc biệt, đảng ủy các nhà trường cần

ban hành nghị quyết chuyên đề về bồi dưỡng năng lực quản lý cho đội ngũ cán bộ nói chung và cán bộ đơn vị quản lý học viên nói riêng để từ đó có sự lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên và kịp thời đến các cấp trong toàn trường. Qua đó, có thể đánh giá toàn diện trên tất cả các mặt, từ chất lượng quản lý học viên, cơ cấu tổ chức các đơn vị quản lý học viên, phẩm chất năng lực của đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên, những điểm mạnh, điểm hạn chế và nguyên nhân trong công tác quản lý học viên và công tác bồi dưỡng năng lực quản lý, từ đó rút ra kinh nghiệm để xây dựng phương hướng lãnh đạo trong thời gian tiếp theo.

Đối với chỉ huy các cấp: người chỉ huy các cấp phải tôn trọng, lắng nghe ý kiến của đảng viên và cán bộ cấp dưới về những vấn đề cần bồi dưỡng trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, không được áp đặt suy nghĩ cá nhân trong việc bồi dưỡng năng lực quản lý cho cán bộ quản lý của mình. Cán bộ chủ trì đơn vị phải luôn bám sát tình hình thực tiễn đơn vị, đặc điểm đội ngũ cán bộ ở các đơn vị quản lý học viên thuộc quyền, kịp thời uốn nắn những nhận thức lệch lạc trong cán bộ, đảng viên, đồng thời chủ động nắm bắt những khó khăn, vướng mắc giúp đỡ cán bộ tự phấn đấu vươn lên.

Đối với các khoa giáo viên: trên cơ sở phối hợp với các cơ quan chức năng để tiến hành các hoạt động bồi dưỡng được hiệu quả. Căn cứ vào từng thời điểm và từng đối tượng, yêu cầu cụ thể của thực tiễn, các khoa giáo viên lập kế hoạch bồi dưỡng cho từng đối tượng cán bộ đơn vị quản lý học viên về kiến thức chuyên môn, trình độ quản lý, cách tiếp cận đối tượng và giải quyết các vấn đề phát sinh. Hình thức bồi dưỡng là tiến hành thông qua các bài giảng tại chức, các buổi nói chuyện phương pháp và thông qua chính các bài giảng đối với học viên trên lớp.

Hai là, xác định đúng nội dung, hình thức, phương pháp bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên phải trên cơ sở nguyên tắc thống nhất lý luận và thực tiễn, bảo đảm từng nội dung gắn với thực tiễn, các hình thức, phương pháp sát thực với các đối tượng cụ thể. Nội dung, hình thức, phương pháp tiến hành là yếu tố cơ bản, cốt lõi của quá trình thực hiện nhiệm vụ chuyên môn ở đơn vị quản lý học viên. Xác định nội dung, hình thức, phương pháp

tiến hành khoa học, phù hợp là một trong những cơ sở quan trọng để đội ngũ cán bộ quản lý thực hiện nhiệm vụ ở đơn vị học viên đạt hiệu quả nhất. Trong những năm qua, việc xác định nội dung, hình thức, phương pháp bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên về cơ bản được triển khai thực hiện nghiêm túc và đã đạt được những kết quả nhất định, song so với yêu cầu mới phải xây dựng được phẩm chất, năng lực toàn diện cho học viên ở đơn vị thì nội dung, phương pháp, hình thức này cần phải tiếp tục nghiên cứu đổi mới và hoàn thiện.

Ba là, xây dựng môi trường văn hóa sư phạm ở đơn vị quản lý học viên để tạo điều kiện thuận lợi cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên tự học tập, rèn luyện trong thực tiễn. Đối với đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên, họ là một bộ phận không thể thiếu trong môi trường văn hóa sư phạm ở đơn vị, khi xây dựng được môi trường văn hóa sư phạm thuận lợi sẽ là cái nôi thúc đẩy họ tự ý thức vươn lên trong công tác, hoàn thành các nhiệm vụ được giao. Cùng với đó, nâng cao nhận thức về vai trò, tầm quan trọng của môi trường văn hóa sư phạm trên cơ sở quán triệt sâu sắc mục tiêu, yêu cầu đào tạo của nhà trường và tình hình nhiệm vụ của mỗi đơn vị. Nâng cao kiến thức, kinh nghiệm lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức điều hành trong xây dựng môi trường văn hóa sư phạm của cấp ủy đảng và chỉ huy các đơn vị. Giáo dục nâng cao nhận thức phải đi cùng với tuyên truyền cảnh giác đối với các âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch trên mặt trận văn hóa tư tưởng và những tác động tiêu cực của mặt trái cơ chế thị trường.

Bốn là, kết hợp chặt chẽ giữa việc bồi dưỡng và tự bồi dưỡng mới phát huy tối đa hiệu quả công tác bồi dưỡng, làm cho công tác bồi dưỡng mang tính toàn diện; giữa hoạt động bồi dưỡng và tự bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên là sự thể hiện mối quan hệ giữa điều kiện khách quan và nhân tố chủ quan, đồng thời là sự quán triệt nguyên tắc thống nhất giữa lý luận và thực tiễn trong hoạt động bồi dưỡng năng lực quản lý của cán bộ đơn vị quản lý học viên. Đối với hoạt động bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên các nhà trường quân đội cũng vậy, các yếu tố tác động từ bên ngoài luôn giữ vai trò

quyết định đến hoạt động bồi dưỡng, song nếu như không có sự năng động chủ quan, tinh thần tự rèn luyện, tự bồi dưỡng của đội ngũ cán bộ quản lý thì chất lượng hoạt động bồi dưỡng sẽ không cao. Do đó, việc tự bồi dưỡng của đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên có vai trò to lớn đối với sự phát triển, trưởng thành của chính bản thân họ, đó là nỗ lực của mỗi cá nhân do động cơ thúc đẩy từ bên trong, nhằm giải quyết mâu thuẫn từ trong chính bản thân mỗi con người trước yêu cầu phát triển năng lực quản lý của mình.

Bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên là công việc đòi hỏi có thời gian, lực lượng, phương tiện và phải được tiến hành thường xuyên, liên tục. Để bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên đạt được hiệu quả cao, sát với đòi hỏi năng lực cần có của cán bộ quản lý thì các cấp ủy, tổ chức đảng, người chỉ huy các cấp, các lực lượng tham gia bồi dưỡng cũng như chính đội ngũ cán bộ phải quan tâm đến mọi vấn đề ảnh hưởng đến nội dung bồi dưỡng. Bên cạnh đó, chủ thể bồi dưỡng cần nắm vững các yêu cầu đặt ra đối với việc bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ cán bộ đơn vị quản lý học viên. Trên cơ sở đó các cấp ủy đảng, người chỉ huy bám sát thực tiễn đối tượng bồi dưỡng, vận dụng linh hoạt, sáng tạo các biện pháp cơ bản để bồi dưỡng. Kết hợp chặt chẽ, đồng bộ các biện pháp, cả về khách quan và chủ quan, phát huy sức mạnh tổng hợp của các chủ thể, các đối tượng, nhất là phát huy tinh thần nỗ lực tự bồi dưỡng nâng cao trình độ của các cá nhân./.

Ghi chú:

(1) Bộ Tổng Tham mưu, *Báo cáo tổng kết thực hiện Chiến lược phát triển giáo dục và đào tạo trong quân đội giai đoạn 2011-2020*.

(2) Quân ủy Trung ương, *Nghị quyết số 109-NQ/QUTW ngày 11/02/2019 về xây dựng đội ngũ cán bộ quân đội, nhất là cấp chiến dịch, chiến lược đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới*.

(3) Quân ủy Trung ương, *Nghị quyết số 1657-NQ/QUTW ngày 20/12/2022 về đổi mới công tác giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng Quân đội trong tình hình mới*.